

**НАЦРТ ЗАКОНА
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О РАДУ**

(од 10.5.2014.)

**Зарада, накнада зараде и
друга примања**

Београд, 12.5.2014.

ЗАРАДА (Члан 105.)

Зарада се састоји од:

- 1. ОСНОВНЕ ЗАРАДЕ,**
- 2. УВЕЋАНЕ ЗАРАДЕ И**
- 3. ДРУГИХ ПРИМАЊА ПО ОСНОВУ РАДНОГ
ОДНОСА, У СКЛАДУ СА ОПШТИМ АКТОМ И
УГОВОРМ О РАДУ.**

ОСНОВНА ЗАРАДА (чл. 107)

- ОСНОВНА ЗАРАДА СЕ УТВРЂУЈЕ НА НАЧИН И У СКЛАДУ СА **МЕРИЛИМА УТВРЂЕНИМ ОПШТИМ АКТОМ**, ОДНОСНО **УГОВОРОМ О РАДУ**.
- ИЗУЗЕТНО, НА ОСНОВУ УСЛОВА УТВРЂЕНИХ ОПШТИМ АКТОМ, ОСНОВНА ЗАРАДА СЕ МОЖЕ УГОВОРИТИ У ВЕЋЕМ ИЗНОСУ ОД ОСНОВНЕ ЗАРАДЕ ИЗ ОПШТЕГ АКТА.
- ПОСЛОДАВАЦ МОЖЕ ДА УВЕЋА, ОДНОСНО УМАЊИ ОСНОВНУ ЗАРАДУ ЗАПОСЛЕНОГ НА НАЧИН И У СКЛАДУ СА РЕЗУЛТАТИМА РАДА И ДРУГИМ КРИТЕРИЈУМИМА ЗА МЕРЕЊЕ РАДНОГ УЧИНКА УТВРЂЕНИМ ОПШТИМ АКТОМ, ОДНОСНО УГОВОРОМ О РАДУ.

УВЕЋАНА ЗАРАДА (Члан 108.)

Запослени има право на увећану зарату у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, и то:

- 1) за рад на дан празника који је нерадни дан - најмање 110% од основице;
- 2) за рад ноћу (брисано: „и рад у сменама”), ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде - најмање 26% од основице;
- 3) за прековремени рад - најмање 26% од основице;
- 4) по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу КОД ПОСЛОДАВЦА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: **МИНУЛИ РАД**) – **НАЈМАЊЕ 0,4% од основице. ПРИ ОБРАЧУНУ МИНУЛОГ РАДА РАЧУНА СЕ И ВРЕМЕ ПРОВЕДЕНО У РАДНОМ ОДНОСУ КОД ПОСЛОДАВЦА ПРЕТХОДНИКА ИЗ ЧЛАНА 147. ОВОГ ЗАКОНА, КАО И КОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА СА ПОСЛОДАВЦЕМ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.**

МИНИМАЛНА ЗАРАДА

(Члан 111. и 112.)

- МИНИМАЛНА ЗАРАДА ОДРЕЂУЈЕ СЕ НА ОСНОВУ **МИНИМАЛНЕ ЦЕНЕ РАДА ДОНЕТЕ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, ВРЕМЕНА ПРОВЕДЕНОГ НА РАДУ И ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА КОЈИ СЕ ПЛАЋАЈУ ИЗ ЗАРАДЕ.**
- При утврђивању минималне зараде **ЦЕНЕ РАДА** полази се нарочито од: трошкова живота, **СТОПЕ ОСТВАРЕНОГ РАСТА БРУТО ДОМАЋЕГ ПРОИЗВОДА, КРЕТАЊА ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА, НИВОА ПРОДУКТИВНОСТИ,** кретања просечне зараде у Републици Србији, егзистенцијалних и социјалних потреба запосленог и његове породице, стопе незапослености, кретања запослености **КРЕТАЊА СТОПЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ** на тржишту рада и општег нивоа економске развијености Републике Србије.

МИНИМАЛНА ЗАРАДА

(Члан 112.)

- Минимална ЦЕНА РАДА утврђује се по радном часу, БЕЗ ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА ЗА КАЛЕНДАРСКУ ГОДИНУ, НАЈКАСНИЈЕ ДО 31. ОКТОБРА ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ, А ПРИМЕЊУЈЕ СЕ ОД 1. ЈАНУАРА НАРЕДНЕ ГОДИНЕ.

НАКНАДА ЗАРАДЕ (Члан 114.)

- Запослени има право на накнаду зараде у висини **ОСНОВНЕ ЗАРАДЕ ЗА МЕСЕЦ У КОМЕ ОСТВАРУЈЕ НАКНАДУ ЗАРАДЕ УВЕЋАНЕ ЗА МИНУЛИ РАД:**
 - за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан,
 - годишњег одмора,
 - плаћеног одсуства,
 - војне вежбе и
 - одазивања на позив државног органа.
- Послодавац има право на рефундирање исплаћене накнаде зараде у случају одсуствовања запосленог са рада због војне вежбе или одазивања на позив државног органа, од органа на чији се позив запослени одазвао, у **СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.**

Накнада трошкова (Члан 118.)

Запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, и то:

- 1) за долазак и одлазак са рада, АКО ПОСЛОДАВАЦ НИЈЕ ОБЕЗБЕДИО СОПСТВЕНИ ПРЕВОЗ;
- 2) за време проведено на службеном путу у земљи;
- 3) за време проведено на службеном путу у иностранству (брисано: „**најмање у висини утврђеној посебним прописима**”);
- 4) смештаја и исхране за рад и боравак на терену, ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде;
- 5) за исхрану у току рада, АКО ПОСЛОДАВАЦ ОВО ПРАВО НИЈЕ ОБЕЗБЕДИО НА ДРУГИ НАЧИН;
- 6) за регрес за коришћење годишњег одмора.

ВИСИНА ТРОШКОВА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 5) ОВОГ ЧЛАНА МОРА БИТИ ИЗРАЖЕНА У НОВЦУ.

ПРОМЕНА МЕСТА СТАНОВАЊА ЗАПОСЛЕНОГ НАКОН ЗАКЉУЧЕЊА УГОВОРА О РАДУ, НЕ МОЖЕ ДА УТИЧЕ НА УВЕЋАЊЕ ТРОШКОВА ПРЕВОЗА КОЈЕ ЈЕ ПОСЛОДАВАЦ ДУЖАН ДА НАКНАДИ ЗАПОСЛЕНОМ У ТРЕНУТКУ ЗАКЉУЧЕЊА УГОВОРА О РАДУ, БЕЗ САГЛАСНОСТИ ПОСЛОДАВЦА.

Друга примања (Члан 119.)

Послодавац је дужан да исплати, у складу са ОПШТИМ АКТОМ:

- 1) запосленом отпремнину при одласку у пензију, најмање у висини ДВЕ просечне зараде;
- 2) запосленом накнаду трошкова погребних услуга у случају смрти члана уже породице; а члановима уже породице у случају смрти запосленог;
- 3) запосленом накнаду штете због повреде на раду или професионалног обољења.

Отпремнина у случају проглешења технолошким вишком

(Члан 158)

- ВИСИНА ОТПРЕМНИНЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УТВРЂУЈЕ СЕ ОПШТИМ АКТОМ ИЛИ УГОВОРОМ О РАДУ, С ТИМ ШТО НЕ МОЖЕ БИТИ НИЖА ОД ЗБИРА ТРЕЋИНЕ ЗАРАДЕ ЗАПОСЛЕНОГ ЗА СВАКУ НАВРШЕНУ ГОДИНУ РАДА У РАДНОМ ОДНОСУ КОД ПОСЛОДАВЦА КОД КОГА ОСТВАРУЈЕ ПРАВО НА ОТПРЕМНИНУ.
- ЗА УТВРЂИВАЊЕ ВИСИНЕ ОТПРЕМНИНЕ РАЧУНА СЕ И ВРЕМЕ ПРОВЕДЕНО У РАДНОМ ОДНОСУ КОД ПОСЛОДАВЦА ПРЕТХОДНИКА У СЛУЧАЈУ СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ И ПРОМЕНЕ ПОСЛОДАВЦА У СМISЛУ ЧЛАНА 147. ОВОГ ЗАКОНА, КАО И КОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА СА ПОСЛОДАВЦЕМ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

ОБРАЧУН УМАЊЕЊА ЗАРАДЕ ЗАПОСЛЕНОГ НА МЕСЕЧНОМ НИВОУ

Предпоставке:

1. Запослени са 20 година радног стажа, од који 10 година код садашњег послодавца;
2. 14 дана празника годишње;
3. 20 дана годишњег одмора;
4. Основна зарада је 80% просечне зараде.

ОБРАЧУН УМАЊЕЊА ЗАРАДЕ ЗАПОСЛЕНОГ НА МЕСЕЧНОМ НИВОУ

По основу:

– минулог рада 1.390,46 динара

– рада празником 301,77 динара

– годишњег одмора 431,09 динара

Просечно месечно мање **2.123,32 динара**

Умањење зараде за 4,89%

ОТПРЕМНИНА ПРИЛИКОМ
ОДЛАСКА У ПЕНЗИЈУ

- Бруто зарада $59.782 * 3 = 179.346$ динара
(бруто)
- Бруто зарада $59.782 * 2 = 119.564$ динара
- **Разлика = 59.782 динара**

**НАКНАДА ЗАПОСЛЕНОГ
У СЛУЧАЈУ ПРОГЛАШЕЊА
ТЕХНОЛОШКИМ ВИШКОМ**

- Бруто зарада 59.782
 - (1/3 бруто зараде) = 19.927 динара
 - (за 10 година стажа) = 199.273 динара**
 - (1/4 бруто зараде) = 14.945 динара
 - (за 20 година стажа) = 298.911 динара
 - (30 година стажа) = 498.184. динара**